

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na prijedlog Vlade Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UREDBU SA ZAKONSKOM SNAGOM

O RASELJENIM LICIMA I IZBJEGLICAMA

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovom uredbom uređuje se: način utvrđivanja statusa raseljenih lica i izbjeglica, prava i obaveze raseljenih lica i izbjeglica, način obezbjeđivanja sredstava za pomoć raseljenim licima i izbjeglicama, kao i druga pitanja koja se odnose na raseljena lica i izbjeglice.

Član 2.

Republika Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: Republika) osigurava, ovisno o materijalnim mogućnostima, a u skladu sa ovom uredbom, pomoć svim osobama kojima se prizna status raseljenog lica i izbjeglice.

II - STATUS RASELJENOG LICA I IZBJEGLICE

Član 3.

Osobi koja je sa određenog područja Republike, samostalno ili organizovano pod prisilom agresora ili da bi izbjegla neposredna ratna dejstva agresora (prijetnja likvidacije života, fizičko maltretiranje, protjerivanje od strane agresora i slično) izbjegla na drugo područje Republike, može se priznati status raseljenog lica.

Status izbjeglice može se priznati osobi koja je iz razloga iz stava 1. ovog člana izbjegla iz druge države na području Republike.

Član 4.

Osobi koja je, sa ratom ugroženih poručja graničnih republika iz bivše Jugoslavije, izbjegla u Republiku, može se priznati privremeni status izbjeglice ukoliko se iz njenog ponašanja i pismene izjave može zaključiti da poštuje pravni poredak u Republici.

Član 5.

Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine određuje koja se područja Republike smatraju ratom ugroženim područjima.

Član 6.

Status raseljenog lica i izbjeglice ne priznaje se osobi za koju je pravosnažnom sudskom odlukom osuđena za krivična djela iz čl. 119, 120, 133, 134, 137, 138, 214, 217, 218, 219. i 227. Krivičnog zakona SFRJ ("Službeni list SFRJ", br. 44/76, 36/77, 56/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90 i 45/90) koji je Uredbom sa zakonskom snagom o preuzimanju Krivičnog zakona SFRJ preuzet kao republički zakon ("Službeni list RBiH", broj 2/92) i čl. 203. i 213. Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine ("Službeni list SRBiH", broj 24/91) i u drugim slučajevima koje propiše Vlada Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada).

Član 7.

Ako su razlozi iz člana 6. ove uredbe postojali prije priznavanja statusa raseljenog lica i izbjeglice, a nadležni organ je za njih saznao naknadno ili su nastupile poslije priznavanja statusa raseljenog lica ili izbjeglice, toj osobi će se oduzeti status raseljenog lica ili izbjeglice.

III - ODLUČIVANJE O PITANJIMA RASELJENIH LICA I IZBJEGLICA

Član 8.

Stručne i s njima povezane upravne poslove koji se odnose na raseljena lica i izbjeglice vrši Direkcija za raseljena lica i izbjeglice Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Direkcija). Direkcija ima svojstvo pravnog lica.

Član 9.

Direkcija vrši stručne i druge poslove kojima se rješava o pravima i obavezama raseljenih lica i izbjeglica, a naročito: - odlučuje o statusu raseljenih lica i izbjeglica; - predlaže Vladi mjere u vezi sa zbrinjavanjem i pomoći raseljenim licima i izbjeglicama, plan izmiještanja prihvata i zbrinjavanje raseljenih lica i izbjeglica, plan školovanja, zdravstvene zaštite i drugo); - utvrđuje kriterijume za obračun troškova zbrinjavanja i pomoći raseljenim licima i izbjeglicama; - osigurava osnovne uvjete za život raseljenim licima i izbjeglicama (nužni smještaj i ishrana) i uvjete za njihovu socijalnu adaptaciju; - osigurava povratak raseljenih lica i izbjeglica u svoje domove; - prati stanje potreba raseljenih lica i izbjeglica, utvrđuje prioritetne potrebe, izrađuje plan zadovoljavanja i potreba i saraduje sa odgovarajućim humanitarnim i međunarodnim organizacijama; - organizira prikupljanje materijalnih sredstava namijenjenih raseljenim licima i izbjeglicama; - organizira prikupljanje pomoći u hrani, odjeći, obući i drugim potrebštinama za raseljena lica i izbjeglice; - suraduje sa međunarodnim humanitarnim

organizacijama u segmentu koji se odnosi na pomoć raseljenim licima i izbjeglicama; - predlaže Vladi zaključivanje tripartitnih ugovora sa zemljama koje su pružile privremeni azil građanima Republike i UNHCR u cilju obezbjeđenja zaštite njihovog nacionalnog identiteta, školovanja, zdravstvene zaštite i dr.

Član 10.

Poslove iz čl. 4. i 9. ove uredbe na području općine, odnosno grada Sarajeva, Direkcija vrši u suradnji sa štabovima za zbrinjavanje raseljenih lica i izbjeglica (u daljem tekstu: štab).

Način osnivanja, sastav i zadatke štabova iz stava 1. ovog člana urediće odlukom Vlada.

Član 11.

Direkcija surađuje sa Visokim komesarijatom za izbjeglice (UNHCR), Uredom za koordinaciju pomoći u katastrofama UN (UNDRO), UNICEF-om, Međunarodnim komitetom Crvenog krsta, Ligom društava Crvenog krsta i Crvenog Polumjeseca, Caritas-om i drugim srodnim međunarodnim i nacionalnim organizacijama, tijelima, republičkim organima uprave i drugim državnim organima i organizacijama.

Član 12.

U svrhu organiziranog prikupljanja humanitarne pomoći u inostranstvu i pomoći u zbrinjavanju izbjeglica u inostranstvu, Vlada može, na prijedlog direktora Direkcije, imenovati povjereništva i povjerenike Direkcije u inostranstvu.

Član 13.

Direkcija poslove iz svog djelokruga na području jedne ili više općina, odnosno grada Sarajeva obavlja putem okružnih ureda.

Okružni uredi organizuju se kao organizacione jedinice Direkcije, izvan sjedišta Direkcije.

Radom okružnog ureda rukovođi direktor koga postavlja Vlada na predlog direktora Direkcije.

Član 14.

O priznavanju, odnosno oduzimanju statusa raseljenog lica, odlučuje rješenjem okružni ured u općini u kojoj raseljeno lice ima boravište.

O priznavanju odnosno oduzimanju statusa izbjeglice odlučuje Direkcija.

Protiv rješenja, kojim je odbijen zahtjev za priznavanje statusa raseljenog lica i rješenja kojim je status raseljenog lica oduzet, može se izjaviti žalba Direkciji.

Protiv rješenja, kojim je odbijen zahtjev za priznavanje statusa izbjeglice i rješenja kojim je oduzet status izbjeglice, može se izjaviti žalba Vladi.

Direkcija odnosno Vlada dužni su donijeti rješenje o žalbi u roku od dva dana od dana prijema žalbe.

Član 15.

Okružni ured koji je odlučio o priznavanju statusa raseljenog lica vodi evidenciju o raseljenim licima, njihovom zbrinjavanju i pomoći.

Evidenciju, iz stava 1. ovog člana, o izbjeglicama vođi Direkcija.

Direktor Direkcije donosi uputstvo o načinu vođenja evidencije iz stava 2. ovog člana u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 16.

Organizacije Crvenog krsta i Crvenog Polumjeseca, za potrebe službe traženja mogu koristiti podatke o raseljenim licima i izbjeglicama.

Član 17.

Okružni ured koji je rješenjem odlučio o priznanju statusa raseljenog lica dužan je da u roku od dva dana od dana priznavanja tog statusa obavijesti nadležnu stanicu javne bezbjednosti Ministarstva unutrašnjih poslova radi registracije raseljenog lica u općini, te općinski organ uprave nadležan za poslove odbrane za osobe starije od 18 godina.

Član 18.

Direkcija o priznavanju statusa izbjeglica obavještava nadležni centar Službi bezbjednosti Ministarstvo unutrašnjih poslova i okružni ured.

Član 19.

Osoba kojoj je priznat status raseljenog lica ili izbjeglice na osnovu ove uredbe, može u mjestima boravišta ostvariti svoja prava, odnosno pribaviti javne isprave u skladu sa propisima, kojim se dokazuje status raseljenog lica i izbjeglice.

Član 20.

Osobi kojoj je priznat status raseljenog lica prestaje taj status: 1. odlukom štaba za zbrinjavanja raseljenih lica i izbjeglica općine prema mjestu njenog prebivališta,

prestankom razloga zbog kojih je izbjegla iz mjesta prebivališta; 2. na osnovu vlastite odluke da se vrati u mjesto prebivališta; 3. ako ne prihvati ponuđeni organizirani smještaj i druge oblike organizirane pomoći; 4. ako ne izvršava poslove iz člana 38. ove uredbe.

Član 21.

Osobi koja je s ratom ugroženih područja graničnih republika bivše Jugoslavije priznat status izbjeglice, taj status prestaje: 1. ukoliko se iz njenog ponašanja može zaključiti da ne poštuje pravni poredak Republike; 2. na osnovu vlastite odluke da napusti Republiku; 3. ako ne prihvati organizirani nužni smještaj i druge oblike organizirane pomoći; 4. prema uslovima iz tripartitnih ugovora.

Član 22.

Osobi kojoj je priznat status raseljenog lica, pozivom nadležnog državnog organa na vojnu ili radnu obavezu, prestaju prava prema ovoj uredbi ako za vrijeme trajanja te obaveze prima naknadu po posebnim propisima.

Član 23.

Nadležni državni organ, koji je raseljeno lice pozvao na vojnu ili radnu obavezu, dužan je o pozivu izvijestiti okružni ured općine na čijem području raseljeno lice ima boravište.

Član 24.

Okružni ured koji je odlučio o priznavanju statusa raseljenog lica izdaje tom licu legitimaciju kojom dokazuje taj status.

Legitimaciju iz stava 1. ovog člana izbjeglici izdaje Direkcija.

Direktor Direkcije propisuje obrazac legitimacije iz stava 1. ovog člana u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

IV - POMOĆ RASELJENIM LICIMA I IZBJEGLICAMA

Član 25.

Osobi kojoj je priznat status raseljenog lica, osigurava se: 1. nužni smještaj, 2. prehrana, 3. pomoć u socijalnoj adaptaciji i psihološka podrška, 4. školovanje djece, 5. zdravstvena zaštita, 6. pomoć za podmirenje drugih nužnih životnih potreba.

Član 26.

Osobi kojoj je priznat status izbjeglice osigurava se: 1. nužni smještaj, 2. prehrana, 3. primarna zdravstvena zaštita i 4. drugi vidovi pomoći u skladu sa odlukom Vlade.

Član 27.

Nužnim smještajem, u smislu čl. 25. i 26. ove uredbe, smatra se prostor za stanovanje određen prema broju i uzrastu članova porodice raseljenih lica i izbjeglica i njihovim specifičnim potrebama ovisnim o zdravstvenom stanju i školovanju pojedinih članova porodice koji osigurava osnovne uvjete života.

Kriterije za stanovanje, koji osiguravaju osnovne uvjete života propisaoe Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i zaštitu okoline, u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Raseljena lica mogu se smjestiti u prihvatilišta, sabirne centre ili u druge porodice.

Odluku o objektu koji se može koristiti za smještaj raseljenih lica i izbjeglica donosi štab općine na čijem području se smještaju raseljena lica i izbjeglice.

Uvjete za organiziranje smještaja, prehrane i podmirivanje drugih nužnih životnih potreba i visinu naknade za pružene usluge propisuje Direkcija.

Član 28.

U svrhu prehrane raseljenih lica i izbjeglica u mjestu prijvata i smještaja osigurava se ili organizira prehrana u odgovarajućim prehranbenim kapacitetima (ustanovama socijalne zaštite, odmaralištima, narodnim kuhinjama, hotelima i dr.) ili pomoć u hrani (osnovne živežne potrebštine).

Iznimno, ako se raseljenomlicu ili izbjeglici ne može na drugi način pružiti pomoć u hrani i za podmirenje drugih nužnih životnih potreba, može im se dodijeliti novčana pomoć.

Pomoć u hrani i za podmirenje drugih nužnih životnih potreba, neovisno o tome da li se daje u osnovnim živežnim potrebštinama i drugoj robi, u obliku bona za nabavku tih roba ili kao novčana pomoć, može se dati osobama koje su smještene u objektima za kolektivni smještaj, osobama koje su smještene u porodicama i porodicama koje su primile raseljena lica ili izbjeglice.

Direkcija propisuje jedinstvene kriterijume za dodjelu pomoći iz stava 3. ovog člana.

Član 29.

Raseljenim licima i izbjeglicama kojima je osiguran smještaj u kući, ~~stanu~~ ili ~~dijelu stana~~, vikendici i drugom objektu u kojem mogu samoorganizirati život i voditi domaćinstvo, osigurava se pomoć u hrani i drugim nužnim životnim namirnicama putem standardiziranih paketa hrane i drugih potrebština, te davanjem bonova i novčane pomoći za nabavku određenih roba, a pod uvjetima i na način određen u članu 27. ove uredbe.

Član 30.

Socijalna adaptacija i psihološka pomoć raseljenim licima ostvaruje se njihovim aktivnim uključivanjem u život nove socijalne sredine u skladu sa njihovim uzrastom, zanimanjem, psihofizičkim sposobnostima, sklonostima i interesima.

Program pomoći u socijalnoj adaptaciji i psihološkoj pomoći utvrđuje Direkcija.

Član 31.

Školovanje djece i raseljenih lica ostvaruje se posredstvom Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu.

Član 32.

Zdravstvena zaštita raseljenih lica i izbjeglica ostvaruje se u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.

Član 33.

U mjestu kolektivnog prihvata i smještaja raseljenih lica i izbjeglica odnosno za područje mjesne zajednice na kojem je smješteno više raseljenih lica i izbjeglica imenuje se voditelj zbjega.

Voditelj zbjega iz reda raseljenih lica i izbjeglica imenuje štab.

Voditelj zbjega predstavlja i zastupa raseljena lica i izbjeglice u pogledu njihovih zahtjeva u odnosu na uvjete njihovog smještaja, kvaliteta ishrane i podmirenja drugih nužnih životnih potreba te koordinira i upravlja aktivnostima raseljenih lica i izbjeglih lica u svrhu samoorganiziranja života u zbjegu.

Voditelj zbjega surađuje sa okružnim uredom, centrom za socijalni rad, štabom i drugim organizacijama, putem kojim se osigurava pomoć raseljenim licima i izbjeglicama.

Član 34.

Direkcija u svrhu osiguravanja povratka raseljenih lica i izbjeglica u mjesta njihovog prebivališta, u dogovoru sa štabom općine, utvrđuje plan povratka raseljenih lica i izbjeglica i osigurava uvjete za to: prevoz, pratnju i prihvata u mjesta prebivališta i potrebnu pomoć.

U svrhu organizovanja povratka raseljenih lica i izbjeglica u mjesto prebivališta, osniva se Odbor za povratak, kojeg čine predstavnici raseljenih lica i izbjeglica pojedine općine. Odbor za povratak raseljenih lica i izbjeglica osniva Direkcija.

V - SREDSTVA ZA RAD DIREKCIJE

Član 35.

Sredstva za potrebe zbrinjavanja raseljenih lica i izbjeglica, Direkcija obezbjeđuje iz: - republičkog budžeta, - dobrovoljnih dinarskih i deviznih priloga građana, preduzeća i drugih pravnih i fizičkih lica iz zemlje i inozemstva.

Dinarska i devizna sredstva Direkcija drži na posebnim računima.

Član 36.

Na prihode koje ostvari Direkcija za namjene za koje je osnovana, ne plaćaju se porezi i doprinosi.

Član 37.

Direktor Direkcije donijeće Pravilnik, uz saglasnost Vlade, o kriterijima za dodjelu sredstava, vrsti i visini pomoći koja se može dodijeliti, u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

VI - OBAVEZE RASELJENIH LICA I IZBJEGLICA

Član 38.

Osoba kojoj je priznat status raseljenog lica i izbjeglice dužna je ispunjavati obaveze utvrđene ovom uredbom.

Raseljena lica i izbjeglice dužni su ispunjavati radne obaveze koje se odnose na njihov svakodnevni život, kao što je spremanje stambenih i drugih prostorija u kojima su smješteni ili koje koriste, pranje i peglanje, nabavka hrane, priprema hrane, vođenje brige o djeci, vođenje računovodstva i drugih administrativno-stručnih poslova.

Član 39.

Raseljena lica koja ostvaruju prihode, kao što su plaća, penzija i slično, dužna su sudjelovati u troškovima njihovog zbrinjavanja (troškovi nužnog smještaja i organizirana prehrana) do visine koju odredi Direkcija.

Sredstva iz stava 1. ovog člana uplaćuju se u korist računa Direkcije.

Obavezu sudjelovanja raseljenog lica u troškovima zbrinjavanja utvrđuje okružni ured nadležan prema mjestu smještaja.

VII - PRELAZNE ODREDBE

Član 40.

Raseljenom licu i izbjeglici kojoj je osiguran nužni smještaj, prehrana i podmirivanje drugih nužnih životnih potreba na osnovu ove uredbe, obustavljaju se prava i oblici socijalne zaštite koje je ostvario na osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti ("Službeni list SRBiH", broj 39/84).

Član 41.

Ova uredba primjenjuje se i na osobe koje su napustile mjesto prebivališta da bi izbjegle neposrednu opasnost za život zbog elementarnih nepogoda i tehnološke nesreće.

Član 42.

Direkcija će donijeti akte, iz člana 9. alineja 3, člana 27. stav 5. i člana 28. stav 4. ove uredbe, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 43.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

PR broj 1326/92 6. oktobra 1992. godine Sarajevo

Zamjenjuje predsjednika Predsjedništva RBiH, prof. dr **Ejup Ganić**, s.r.